FÖRSTAINSTANSRÄTTENS DOM (fjärde avdelningen)
den 26 oktober 2000 *

I de förenade målen T-83/99 — T-85/99,

Carlo Ripa di Meana, tidigare ledamot av Europaparlamentet, Montecastello di Vibio (Italien),

Leoluca Orlando, tidigare ledamot av Europaparlamentet, Palermo (Italien),

Gastone Parigi, tidigare ledamot av Europaparlamentet, Pordenone (Italien),

företrädda av advokaterna V. Viscardini Donà och G. Donà, Padua, delgivningsadress: advokatkontoret E. Arendt, 8—10, rue Mathias Hardt, Luxemburg,

sökande,

mot

Europaparlamentet, företrätt av A. Caiola och G. Ricci, rättstjänsten, båda i egenskap av ombud, biträdda av advokaten F. Capelli, Milano, delgiv-

* Rättegångsspråk: italienska.

ningsadress: Europaparlamentets generalsekretariat, Kirchberg, Luxemburg,

svarande,

angående en talan om ogiltigförklaring av Europaparlamentets beslut av den 4 februari 1999 om avslag på Carlo Ripa di Meanas, Leoluca Orlandos och Gastone Parigis begäran om att det provisoriska pensionssystemet som avses i bilaga III till bestämmelserna för kostnadsersättning och andra ersättningar till Europaparlamentets ledamöter skall tillämpas med retroaktiv verkan,

meddelar

FÖRSTAINSTANSRÄTTEN (fjärde avdelningen)

sammansatt av ordföranden V. Tiili samt domarna R.M. Moura Ramos och P. Mengozzi,

justitiesekreterare: byrådirektören G. Herzig,

med hänsyn till det skriftliga förfarandet och efter det muntliga förfarandet den 29 juni 2000,

följande

Dom

Bakgrund till tvisten

1 Sökandena var ledamöter av Europaparlamentet (nedan kallat parlamentet) under mandatperioden 1994—1999.

2 Eftersom det inte fanns något slutgiltigt pensionssystem för samtliga ledamöter av parlamentet antog parlamentets presidium den 24 och den 25 maj 1982 ett provisoriskt pensionssystem (nedan kallat det provisoriska pensionssystemet) för ledamöter från stater vilkas nationella myndigheter inte hade antagit något pensionssystem för ledamöter av parlamentet. Detta system är även tillämpligt när nivån och/eller villkoren för den föreskrivna pensionen inte är identiska med dem som gäller för ledamöterna av parlamentet i den medlemsstat, för vilken den berörda ledamoten av Europaparlamentet har valts. Denna bestämmelse är för närvarande endast tillämplig på italienska och franska ledamöter. Det provisoriska pensionssystemet återfinns i bilaga III i bestämmelserna för kostnadsersättning och andra ersättningar till Europaparlamentets ledamöter (nedan kallad bilaga III).

3 Det provisoriska pensionssystemet, som är i kraft sedan den 25 maj 1982, har följande lydelse:

"*Artikel 1*

1. Alla ledamöter av Europaparlamentet är berättigade till en ålderspension.

2. I avvaktan på att ett slutgiltigt pensionssystem för Europaparlamentets ledamöter införs kan på berörd ledamots begäran en tillfällig pension utbetalas från Europeiska unionens budget — parlamentsavsnittet.

Artikel 2

1. Nivån och villkoren för en sådan pension är identiska med vad som gäller för pensioner till parlamentsledamöter i det land för vilket ledamoten valts.

2. Alla ledamöter som åtnjuter de förmåner som avses i artikel 1.2 betalar till gemenskapens budget en summa som beräknas på ett sådant sätt att de betalar samma allmänna bidrag som en ledamot av vederbörande nationella parlament enligt de bestämmelser som där råder.

Artikel 3

För beräkning av pensionsbeloppet kan den tid som en ledamot varit ledamot av ett medlemslands parlament läggas till den tid ledamoten varit ledamot av Europaparlamentet. De perioder en ledamot har ett dubbelt mandat räknas enbart som en period.

...

Artikel 6

Dessa bestämmelser träder i kraft den 25 maj 1982."

4 Det provisoriska pensionssystemet ändrades genom beslut av parlamentets presidium den 13 september 1995. Beslutet har följande lydelse:

"*Artikel 1*

1. Alla ledamöter av Europaparlamentet är berättigade till en ålderspension.

2. I avvaktan på att ett slutgiltigt pensionssystem för Europaparlamentets ledamöter införs kan på berörd ledamots begäran en tillfällig pension utbetalas från Europeiska unionens budget — parlamentsavsnittet.

Artikel 2

1. Nivån och villkoren för en sådan pension är identiska med vad som gäller för pensioner till parlamentsledamöter i det land för vilket ledamoten valts.

2. Alla ledamöter som åtnjuter de förmåner som avses i artikel 1.2 betalar till gemenskapens budget en summa som beräknas på ett sådant sätt att de betalar samma allmänna bidrag som en ledamot av vederbörande nationella parlament enligt de bestämmelser som där råder.

Artikel 3

1. Ansökan om anslutning till detta provisoriska pensionssystem måste göras senast sex månader efter det att en ledamots mandat börjar.

Efter det att denna frist har löpt ut skall en ledamot anses vara medlem av pensionssystemet från och med dagen i den månad som ansökan kom in.

2. Ansökan om utbetalning av pensionen måste göras senast sex månader från och med den dag ledamotens rätt till pension börjar.

Efter det att denna frist har löpt ut skall pensionen betalas ut från och med första dagen i den månad ansökan inkom.

Artikel 4

För beräkning av pensionsbeloppet kan den tid som en ledamot varit ledamot av ett medlemslands parlament läggas till den tid ledamoten varit ledamot av Europaparlamentet. De perioder en ledamot har ett dubbelt mandat räknas enbart som en period.

Artikel 5

Dessa bestämmelser skall träda i kraft från och med den dag de antas av presidiet [det vill säga den 13 september 1995].

Ledamöter vars mandat påbörjats före antagandet av dessa bestämmelser skall från och med ikraftträdandet ha sex månader på sig att inkomma med ansökningar om anslutning till systemet."

5 Ledamöterna underrättades om dessa ändringsbestämmelser genom parlamentets meddelande nr 25/95 av den 28 september 1995.

6 Sökandena, som trodde att de automatiskt omfattades av det provisoriska pensionssystemet, vilket är fallet för det italienska parlamentet, ingav aldrig någon begäran om anslutning till det provisoriska systemet i enlighet med ändringsbestämmelserna av den 13 september 1995. Det var först under de första månaderna under år 1998 som sökandena av en slump fick reda på att de faktiskt inte hade rätt till någon pension, eftersom de inte uttryckligen hade anslutit sig till det provisoriska pensionssystemet inom sex månader från och med ikraftträdandet av den nya artikeln 3.1 i bilaga III, i dess lydelse enligt ändringen som antagits av presidiet den 13 september 1995.

7 Sökandena vidtog sedan olika åtgärder. Gastone Parigi ingav den 18 februari 1998 en ansökan om anslutning till nämnda system till direktoratet för personal- och socialfrågor vid parlamentets generaldirektorat för personal (nedan kallad avdelningen för socialfrågor). Han begärde att det provisoriska pensionssystemet skulle tillämpas med retroaktiv verkan. Kvestorskollegiet svarade i två skrivelser av den 2 juli och av den 20 oktober 1998 att det var omöjligt att med retroaktiv verkan ansluta sig till det provisoriska pensionssystemet.

8 Carlo Ripa de Meana och Leoluca Orlando kontaktade parlamentets administration utan att göra någon skriftlig framställan.

9 Efter dessa resultatlösa försök hos de behöriga avdelningarna vände sig sökandena till parlamentets vice ordförande, Renzo Imbeni och Podestà, och bad dem ingripa för att lösa detta problem.

10 De sistnämnda skickade en skrivelse av den 19 november 1998 till kvestorskollegiet för att få en omprövning av sökandenas situation. Kvestorskollegiet avslog denna begäran i separata skrivelser till sökandena (nr 300762 till Ripa di Meana, nr 300763 till Orlando och nr 300761 till Parigi) med motiveringen att alla ledamöter hade informerats om att anslutning till det ovannämnda pensionssystemet endast kunde göras om en begäran framställdes i detta avseende inom den frist som fastställts i det ovannämnda beslutet av parlamentets presidium av den 13 september 1995 (nedan kallat det omtvistade beslutet eller de omtvistade besluten).

Förfarande och parternas yrkande

11 Det är under dessa omständigheter som sökandena, genom ansökan som inkom till förstainstansrättens kansli den 13 april 1999, har väckt förevarande talan.

12 I enlighet med artikel 50 i förstainstansrättens rättegångsregler beslutade ordföranden på fjärde avdelningen den 22 maj 2000 att målen T-83/99, T-84/99 och T-85/99 skulle förenas vad gäller det muntliga förfarandet och domen på grund av sambandet dem emellan.

13 På grundval av referentens rapport beslutade förstainstansrätten (fjärde avdelningen) att inleda det muntliga förfarandet. Som en åtgärd för processledning anmodades parterna att besvara vissa skriftliga frågor samt inkomma med vissa handlingar. Parterna efterkom denna anmodan.

14 Sökandena har yrkat att förstainstansrätten skall

— ogiltigförklara de omtvistade besluten, och

— förplikta parlamentet att ersätta rättegångskostnaderna.

15 Svaranden har yrkat att förstainstansrätten skall

— avvisa talan eller i andra hand ogilla densamma,

— förplikta sökanden att ersätta rättegångskostnaderna.

Huruvida talan kan upptas till sakprövning

Parternas argument

16 Parlamentet har bestritt att talan kan upptas till sakprövning. Det har anfört att Carlo Ripa de Meana och Leoluca Orlando inte har ingivit någon begäran om anslutning till det provisoriska pensionssystemet till avdelningen för socialfrågor. Enligt parlamentet saknar vice ordförandenas skrivelser rättsverkan. Den akt som

talan om ogiltigförklaring avser är ett enkelt meddelande innehållande information om innehållet i en juridisk bestämmelse, nämligen parlamentets presidiums beslut av den 13 september 1995. Följaktligen är det omtvistade beslutet i själva verket det beslut av den 13 september 1995 om ändring av bilaga III som, eftersom det var tydligt och hade tvingande verkan, redan hade förändrat sökandenas rättsliga situation. Beslutet antogs med andra ord automatiskt den dag då fristen för inlämnande av en begäran om anslutning till pensionssystemet hade löpt ut.

17 Svaranden har påpekat att talan följaktligen har väckts för sent. Sökandena borde ha väckt talan mot parlamentets presidiums beslut av den 13 september 1995 så snart som de fick kännedom om det. Vad beträffar Gastone Parigi borde han under alla omständigheter ha väckt talan mot kvestorskollegiets beslut av den 2 juli eller av den 20 oktober 1998, eftersom skrivelsen av den 4 februari 1999 endast bekräftade besluten.

18 Parlamentet har påpekat att eftersom de rättsliga fristerna är tvingande kan sökandena inte förlänga dem genom att begära en omprövning.

19 Parlamentet har särskilt invänt mot Gastone Parigis påstående att Tjänsteföreskrifter för tjänstemän och övriga anställda i Europeiska gemenskaperna (nedan kallade tjänsteföreskrifterna) skulle vara tillämpliga genom analogi. Det har också påpekat att även med tillämpning av tjänsteföreskrifterna har Gastone Parigis talan väckts för sent.

20 Slutligen har parlamentet gjort gällande att det omtvistade beslutet inte är en akt som kan ge upphov till rättsverkningar, eftersom det inte har antagits i enlighet med det förfarande som föreskrivs i artikel 27.2 i bestämmelserna om utgifter och ersättningar som utbetalas till Europaparlamentets ledamöter. Enligt detta förfarande kan en ledamot som anser att reglerna i dessa bestämmelser har tillämpats felaktigt skriftligen vända sig till Europaparlamentets generalsekretariat och om någon förlikning inte kommer till stånd mellan ledamoten och generalsekretariatet skickas frågan vidare till kvestorskollegiet som fattar beslut

efter samråd med generalsekretariatet och eventuellt efter att ha rådgjort med ordföranden eller presidiet.

21 Två av sökandena, nämligen Carlo Ripa di Meana och Leoluca Orlando, har vitsordat att de inte har framställt någon formell begäran om anslutning till pensionssystemet enbart av den anledningen att de hade informerats av avdelningen för socialfrågor att anslutningen inte kunde göras med retroaktiv verkan.

22 Gastone Parigi har gjort gällande att han inte kunde begära överprövning av de mot honom ofördelaktiga beslut som antagits av kvestorskollegiet före det omtvistade beslutet. Endast beslutet av den 4 februari 1999 var emellertid oåterkalleligt. Han har gjort gällande att eftersom andra italienska ledamöter hade samma problem kunde han förvänta sig en gemensam och gynnsam lösning på problemet. Slutligen har han anfört att tjänsteföreskrifterna borde tillämpas genom analogi på ledamöter av parlamentet med avseende på de däri föreskrivna rättsmedlen.

23 Vad angår svarandens påstående om att skrivelserna av kvestorskollegiet av den 4 februari 1999 endast utgjorde ett svar på en förfrågan om information från två av parlamentets vice ordförande, har sökandena gjort gällande att detta dementeras genom ordalydelsen av de skrivelser som riktats personligen till varje sökande, vilka har följande lydelse: "Härav följer att med tillämpning av de gällande bestämmelserna kan er begäran inte bifallas." Sökandena har vidhållit att det är kvestorskollegiets beslut som direkt har påverkat deras ekonomiska ställning, och det är följaktligen detta beslut som borde ha ifrågasatts och inte presidiets beslut.

24 Vad gäller parlamentets påståenden att sökandena borde ha väckt talan mot presidiets beslut av den 13 september 1995, eftersom det direkt berörde deras ställning som ledamöter har sökandena anfört att enligt artikel 25 i parlamentets arbetsordning, enligt vilken "kvestorerna skall ansvara för administrativa och

ekonomiska ärenden som direkt berör ledamöterna enligt riktlinjer fastställda av presidiet", antar presidiet endast allmänna 'riktlinjer', medan de individuella besluten fattas av kvestorskollegiet.

Förstainstansrättens bedömning

25 Vad beträffar målen T-83/99 och T-84/99 tog Carlo Ripa di Meana och Leoluca Orlando kontakt med parlamentets administration utan att göra en skriftlig framställan och således utan att göra en uttrycklig begäran, innan parlamentets vice ordförande ingrep den 19 november 1998. Parlamentet anser emellertid att talan i dessa mål skall avvisas på grund av att skrivelsen av den 4 februari 1999 endast återger innehållet i en rättslig bestämmelse, nämligen presidiets beslut av den 13 september 1995. Följaktligen är enligt parlamentet det omtvistade beslutet i själva verket det beslut av den 13 september 1995 om ändring av bilaga III som, eftersom det är tydligt och har tvingande verkan, redan hade förändrat sökandenas rättsliga ställning.

26 Denna argumentation kan inte godtas. Vad beträffar skrivelsen av den 19 november 1998 skall den anses utgöra en begäran från sökandena som för deras räkning hade framställts av vice ordförandena.

27 Förstainstansrätten erinrar vidare om att domstolen i dom av den 14 december 1962 i de förenade målen 16/62 och 17/62, Confédération nationale des producteurs de fruits et légumes m.fl. mot rådet (REG 1962, s. 901; svensk specialutgåva, volym 1, s. 145), har ansett att uttrycket beslut i artikel 173 fjärde stycket i EG-fördraget (nu artikel 230 fjärde stycket EG), skall förstås i den tekniska mening som det ges i artikel 189 i EG-fördraget (nu artikel 249 EG) och att kriteriet för att skilja mellan en normativ rättsakt och ett beslut i den mening som avses i den sistnämnda artikeln står att finna i huruvida den ifrågavarande rättsakten har allmän giltighet eller inte.

28 Det framgår dessutom av fast rättspraxis att en rättsakt inte förlorar sin normativa beskaffenhet på grund av att det är möjligt att mer eller mindre exakt fastställa antalet rättssubjekt som berörs av en rättsakt, eller till och med deras identitet (domstolens beslut av 23 november 1995 i mål C-10/95 P, Asocarne mot rådet, REG 1995, s. I-4149, punkt 30 och där angiven rättspraxis).

29 Inledningsvis skall det påpekas att de definitioner som antagits i ändringen av den 13 september 1995 i bilaga III är avfattade i allmänna och abstrakta ordalag och alltså, för ledamöterna av parlamentet, medför rättsverkningar som är fastställda på ett abstrakt och allmänt sätt och följaktligen bör anses ha en allmän giltighet och normativ betydelse för var och en av ledamöterna. Även om det fastslogs att de ledamöter på vilka artikel 5.2 i ändringen av 13 september 1995 äger tillämpning kunde identifieras vid tidpunkten för rättsaktens antagande, skulle det inte räcka för att ifrågasätta denna bestämmelses normativa beskaffenhet, med beaktande av att den endast avser objektiva rättsliga eller faktiska situationer.

30 Även om domstolen under vissa omständigheter har ansett att en normativ rättsakt kan beröra vissa fysiska och juridiska personer direkt och personligen (se förstainstansrättens dom av den 27 juni 2000 i de förenade målen T-172/98, T-175/98—T-177/98, REG 2000 s. II-2487, punkt 30 och där angiven rättspraxis), kan inte denna rättspraxis åberopas i förevarande mål, eftersom den omtvistade bestämmelsen inte åsidosätter någon särskild rättighet för sökanden i den mening som avses i rättspraxis.

31 Härav följer att parlamentets argument för att talan i målen T-83/99 och T-84/99 skall avvisas inte kan godtas.

32 Vad gäller frågan huruvida Gastone Parigis talan i mål T-85/99 skall avvisas skall det påpekas att han efter att ha insett att han inte var ansluten till det provisoriska

pensionssystemet ingav en begäran den 18 februari 1998 om anslutning till detta system till avdelningen för socialfrågor. Genom en skrivelse av den 13 maj 1999 begärde han därefter att denna anslutning skulle gälla med retroaktiv verkan. Denna begäran avslogs uttryckligen av kvestorskollegiet, först den 2 juli och sedan den 20 oktober 1998.

33 Enligt fast rättspraxis kan en talan om ogiltigförklaring av ett beslut som enbart utgör en bekräftelse av ett tidigare beslut, som inte är omtvistat, inte tas upp till prövning. Ett beslut är en ren bekräftelse av ett tidigare beslut om det inte innehåller någon ny omständighet jämfört med den tidigare rättsakten och om det inte har föregåtts av en omprövning av den ställning som mottagaren av denna tidigare rättsakt har (beslut av förstainstansrätten av den 4 maj 1998 i mål T-84/97, BEUC mot kommissionen, REG 1998, s. II-795, punkt 52 och där angiven rättspraxis).

34 Eftersom skrivelsen av den 4 februari 1999 inte innehåller något nytt i förhållande till skrivelserna av den 2 juli och den 20 oktober 1998, utgör följaktligen skrivelsen av den 4 februari 1999 en ren bekräftelse på de två besluten av den 2 juli och den 20 oktober 1998. Den omständigheten att kvestorskollegiet på nytt svarade utgör dessutom inte en omprövning av Gastone Parigis situation. Eftersom det inte har väckts talan mot besluten av den 2 juli och den 20 oktober 1998 inom de fastställda fristerna, nämligen inom två månader från den dag de delgavs klaganden, i enlighet med artikel 173 femte stycket i EG-fördraget, skall följaktligen talan i mål T-85/99 avvisas.

35 Vad gäller Gastone Parigis invändning om rättsstridighet erinrar förstainstansrätten om att denna invändning endast kan framställas inom ett förfarande med anledning av en talan som väckts vid förstainstansrätten eller domstolen med stöd av en annan bestämmelse i fördraget, eftersom artikel 184 i EG-fördraget (nu artikel 241 EG) inte tillåter att enskilda framställer en invändning om rättsstridighet avseende en rättsakt genom en direkt talan. Möjligheten att framställa en invändning om rättsstridighet förutsätter sålunda att den talan som väckts, inom vilken invändningen gjorts, kan upptas till sakprövning (domstolens beslut av den 28 juni 1993 i mål C-64/93, Dontab m.fl. mot kommissionen, REG 1993, s. I-3595, punkterna 19 och 20).

36 Under dessa omständigheter konstaterar domstolen att den talan som väckts av Gastone Parigi skall avvisas i dess helhet. Det finns följaktligen ingen anledning att bedöma de övriga grunder som åberopats av honom. Härav följer att med sökandena avses fortsättningsvis endast Carlo Ripa di Meana och Leoluca Orlando.

Prövning i sak

Invändningen om rättsstridighet

37 Sökandena har inom ramen för förevarande talan om ogiltigförklaring i första hand gjort gällande att parlamentets presidiums beslut av den 13 september 1995 om ändring av det provisoriska pensionssystemet är rättsstridigt. Till stöd för denna invändning har tre grunder anförts, nämligen maktmissbruk, åsidosättande av principen om skydd för berättigade förväntningar och åsidosättande av likabehandlingsprincipen.

Den första grunden: Maktmissbruk

— Parternas argument

38 Sökandena har gjort gällande att det provisoriska pensionssystemet administrerades av parlamentet för olika regeringars räkning, bland annat den italienska regeringen. Följaktligen borde de behöriga avdelningarna och de italienska ledamöterna ha utgått från det system som var tillämpligt för det italienska parlamentet. Med hänsyn till att en ledamot enligt det italienska systemet automatiskt var ansluten till pensionssystemet borde bilaga III ha föreskrivit

detta och under alla omständigheter inte ha villkorat tillämpningen av detta system med att en tidsfrist iakttogs. Härav följer att parlamentet, genom att införa en tidsfrist för anslutning till det provisoriska pensionssystem som avses i bilaga III, har tillskansat sig en befogenhet som det inte har och följaktligen gjort sig skyldigt till maktmissbruk. Sökandena har dessutom vidhållit att ändringen av bilaga III är rättsstridig, eftersom den medför en inskränkning av rätten till pension som inte finns i den italienska regleringen.

39 Parlamentet anser att sökandena försöker att kringgå den omständigheten att talan inte kan upptas till sakprövning genom att göra en invändning om rättsstridighet. Parlamentet har genom att hänvisa till sina grunder för att talan skall avvisas upprepat att parlamentets presidiums beslut av den 13 september 1995 var riktat till en särskild grupp av personer som kunde identifieras och vilka kunde ha ifrågasatt detta besluts giltighet genom en talan om ogiltigförklaring. Följaktligen kan sökandena inte längre ifrågasätta detta besluts giltighet, då de inte inom angiven frist väckt talan mot detta genom en talan om ogiltigförklaring.

40 Parlamentet har bestritt att hänvisningen i artikel 2 i bilaga III till den ersättningsnivå och de villkor som gäller för de nationella systemen skulle utgöra ett hinder för parlamentet att fastställa en frist för ingivande av en begäran om anslutning. Parlamentet har tillagt att presidiet är behörigt att göra detta enligt artikel 22 i parlamentets arbetsordning. Det har framhållit att antagandet av vissa villkor och förfaranden som skall respekteras för anslutning till det provisoriska systemet inte inskränker sökandenas rätt till pension.

— Förstainstansrättens bedömning

41 Det skall för det första påpekas att domstolen i dom av den 6 mars 1979 i mål 92/78, Simmenthal mot kommissionen (REG 1979, s. 777, punkt 39) har

fastställt att artikel 184 i fördraget ger uttryck för en allmän princip enligt vilken samtliga parter har rätt att, i syfte att få ett beslut ogiltigförklarat som är riktat till dem, ifrågasätta giltigheten av de rättsakter som utgör den rättsliga grunden för beslutet, om den ifrågavarande parten inte hade rätt att med stöd av artikel 173 i fördraget väcka talan direkt mot dessa rättsakter.

42 Den första invändningen om rättsstridighet grundar sig på antagandet att det provisoriska pensionssystemet handhas av parlamentet för olika regeringars räkning. Detta antagande är emellertid felaktigt. Det framgår av artikel 1 i denna ordning att den provisoriska pensionen finansieras av gemenskapens budget, avdelning parlamentet.

43 Sökandens påstående att artikel 2.1 hänvisar till det system som är tillämpligt på ledamöter av det italienska parlamentet är också ogrundat. I artikel 2.1 i bilaga III föreskrivs att nivån och villkoren för den provisoriska pensionen är identiska med dem som är tillämpliga på ledamöterna av det parlament i den medlemsstat för vilken den berörda ledamoten av parlamentet har valts. Dessa bestämmelser anpassar pensionen till den medlemsstats system för vilken ledamoten av parlamentet har valts och anger inte villkoren för möjligheten att ansluta sig till det provisoriska pensionssystemet.

44 Såsom parlamentet mycket riktigt har hävdat begränsar dessutom inte antagandet av vissa villkor och förfaranden som skall iakttas för anslutning till det provisoriska pensionssystemet sökandenas rätt till pension.

45 Slutligen skall det påminnas om att parlamentet, i enlighet med den befogenhet att organisera sitt inre arbete som det anförtrotts av fördragen, har rätt att vidta

lämpliga åtgärder för att säkerställa att dess verksamhet och förfaranden fungerar väl, vilket framgår av domstolens dom av den 10 februari 1983 i mål 230/81, Luxemburg mot parlamentet (REG 1983, s. 255, punkt 38, svensk specialutgåva, volym 7, s. 17; se även domstolens dom av den 23 april 1986 i mål 294/83, Les Verts mot parlamentet, REG 1986, s. 1339, punkt 44; svensk specialutgåva, volym 8, s. 529).

46 Härav följer att parlamentet inte har överskridit sin befogenhet genom att fastställa en frist för anslutning till det provisoriska pensionssystemet.

47 Talan kan följaktligen inte bifallas på den första grunden.

Den andra grunden: Åsidosättande av principen om skydd för berättigade förväntningar.

— Parternas argument

48 Ändringen av den 13 september 1995 medförde enligt sökandena dessutom ett åsidosättande av principen om skydd för berättigade förväntningar, eftersom den inte kommit berörda ledamöter till kännedom. Vid inledningen av mandatperioden 1994—1999 förklarades det för sökandena att de gällande pensionsbestämmelserna var anpassade till dem som gällde för det italienska parlamentet. Med hänsyn till denna situation, som pågick i femton månader, kunde sökandena med fog förvänta sig att det provisoriska pensionssystemet inte skulle undergå några förändringar under mandatperioden.

49 Parlamentet har anfört att dess agerande inte har kunnat ge upphov till några berättigade förväntningar hos sökanden.

— Förstainstansrättens bedömning

50 Innan förstainstansrätten bedömer vad sökanden skulle kunna förvänta sig finns det anledning att undersöka de tillämpliga bestämmelserna i bilaga III i bestämmelserna om de utgifter och ersättningar som utbetalas till parlamentets ledamöter, i dess lydelse i juli 1994, det vill säga i början av mandatperioden. Det framgår av bilaga III i dess lydelse för ändringen i fråga att det inte fanns någon regel avseende en frist för inlämnande av en begäran om anslutning. Före ändringen av den 13 september 1995 kunde ledamöterna lämna in en begäran om anslutning till det provisoriska pensionssystemet med retroaktiv verkan när som helst under mandatperioden, vilket också har vitsordats av parlamentet.

51 Eftersom ledamöterna, före ändringen av den 13 september 1995, kunde inge en begäran om anslutning till det provisoriska pensionssystemet utan att behöva iaktta någon frist, finns det anledning att undersöka om denna situation har kunnat ändras utan att åsidosätta principen om skydd för sökandenas berättigade förväntningar.

52 Det framgår av rättspraxis att rätten att göra anspråk på skydd för berättigade förväntningar tillkommer varje enskild person som befinner sig i en situation av vilket det framgår att gemenskapsadministrationen har väckt grundade förhoppningar hos denne (se i till exempel förstainstansrättens dom av den 17 december 1998 i mål T-203/96, Embassy Limousines & Services mot parlamentet, REG 1998, s. II-4239, punkt 74.) Däremot kan inte ett åsidosättande av nämnda princip åberopas i avsaknad av tydliga försäkringar från administrationens sida

(förstainstansrättens dom av den 30 november 1994 i mål T-498/93, Dornonville de la Cour mot kommissionen, REGP 1994, s. I-A-257 och II-813, punkt 46).

53 I detta hänseende skall det konstateras att parlamentets administration inte har givit några garantier för att villkoren för det provisoriska pensionssystemet skulle förbli oförändrade. Hänvisningen i bilaga III till det italienska systemet kan dessutom inte anses vara av den beskaffenheten att den skulle ge upphov till förhoppningar hos sökandena om att villkoren för anslutning till det provisoriska pensionssystemet skulle bibehållas.

54 Av vad ovan anförts följer att talan inte kan vinna bifall på den av sökandena åberopade grunden att principen om skydd för berättigade förväntningar har åsidosatts.

Den tredje grunden: Åsidosättande av likabehandlingsprincipen.

— Parternas argument

55 Sökandena anser att ändringen av den 13 september 1995 innebär att en särbehandling görs i dubbel bemärkelse. Sökandena anser för det första att deras faktiska och rättsliga ställning och den ställning som en kollega från det italienska parlamentet befinner sig i i detta avseende är identiska och att de skall behandlas lika. Eftersom det italienska systemet inte föreskriver någon frist för anslutning till pensionssystemet för de nationella ledamöterna, borde inte heller det provisoriska pensionssystemet innehålla någon sådan frist. För det andra anser sökandena att de även har utsatts för en diskriminering i förhållande till de italienska ledamöter som valdes till europaparlamentet under mandatperioden och som hade möjlighet att ansluta sig till det provisoriska systemet genom att begära retroaktiv tillämpning från och med början av mandatperioden.

56 Parlamentet har bestritt dessa påståenden.

— Förstainstansrättens bedömning

57 Det skall först påpekas att det följer av fast rättspraxis att likabehandlingsprincipen, som utgör en grundläggande princip inom gemenskapsrätten, endast åsidosätts i de fall då lika situationer behandlas olika och då olika situationer behandlas lika (förstainstansrättens dom av den 23 september 1997 i mål T-172/96, Chevalier-Delanoue mot rådet, REGP 1997, s. I-A-287 och II-809, punkt 21).

58 Sökandena har jämfört sin situation med den situation som ledamöterna av det italienska parlamentet och de som valdes in i parlamentet under mandatperioden befinner sig i.

59 Det är ostridigt att deras ställning skiljer sig från sökandenas ställning, både i rättsligt och faktiskt hänseende. Det är sålunda förenligt med icke-diskrimineringsprincipen att inte behandla dem på samma sätt.

60 Följaktligen kan talan inte heller bifallas på den tredje grunden.

61 Av vad ovan anförts följer att talan inte kan bifallas på någon av de grunder som åberopats till stöd för invändningen om rättsstridighet.

Sökandenas underlåtenhet att inge en begäran om anslutning till det provisoriska pensionssystemet inom de sex månader som föreskrivs i bilaga III, åsidosättande av principen om god förvaltningssed och åsidosättande av rättssäkerhetsprincipen

Parternas argument

62 Sökandena har gjort gällande att de inte har erhållit meddelande 25/95 om ändring av bilaga III av den 13 september 1995. De har förklarat att de år 1998 av en slump fick kännedom om att det förelåg en frist för ingivande av en begäran om anslutning till det provisoriska pensionssystemet.

63 Sökandena har anfört, vad gäller de omständigheter som skulle kunna förklara att de inte har erhållit meddelande 25/95, att alla ledamöter har en personlig brevlåda som inte har något lås eller övervakas och i vilken det dagligen läggs en omfattande mängd post av vitt skilda slag. Det är därför möjligt att meddelandet i fråga har tagits av någon annan eller att det inte upptäckts.

64 Sökandena har påpekat att enligt artikel 27.1 i bestämmelserna om kostnadsersättning och andra ersättningar till Europaparlamentets ledamöter mottar "vid inledande av sin mandatperiod varje ledamot en kopias av dessa bestämmelser från generalsekretariatet. De bekräftar skriftligen mottagandet härav". Sökandena anser att presidiets beslut av den 13 september 1995 innehöll en ändring av bilaga III som borde ha kommit varje ledamot till kännedom på det sätt som anges i den ovannämnda artikel 27.1, varför beslutet följaktligen borde ha delgivits dem personligen med mottagningskvitto.

65 Sökandena har gjort gällande att enligt fast rättspraxis ankommer det på den part som åberopar att en åtgärd har vidtagits för sent att bevisa när det omtvistade

beslutet delgavs och följaktligen, *a fortiori*, att en sådan delgivning verkligen har gjorts. Administrationen skall följaktligen säkerställa att handlingen delges på ett sätt som är anpassat till det syfte som eftersträvas och till handlingarnas vikt. I förevarande mål har administrationen inte iakttagit denna princip.

66 Sökandena förebrår parlamentet för att i meddelande 25/95 inte ha gjort ledamöterna uppmärksamma på att från och med detta datum hade de endast sex månader på sig att ansluta sig till pensionssystemet med retroaktiv verkan. Efter att ha erinrat om svarandens påståenden om att ett stort antal av ledamöterna hade ingivit den avsedda begäran inom fristen har sökandena anfört att en omsorgsfull administration borde ha informerat de "få ledamöter" som ännu inte hade anslutit sig till det berörda systemet att den frist inom vilken de fortfarande kunde ansluta sig till systemet höll på att löpa ut.

67 I detta hänseende har sökandena gjort gällande att parlamentet år 1992 bedömde det vara nödvändigt att underrätta samtliga ledamöter om de ändringar som gjorts av det provisoriska pensionssystemet både till deras adress på parlamentet och deras privata adress. Sökandena har betonat att ändringarna av bilaga III endast berörde de italienska och de franska ledamöterna.

68 Slutligen har sökandena påpekat att den gemenskapsrättsliga lagstiftningen skall vara klar och dess tillämpning förutsebar för dem som berörs av den. Detta rättssäkerhetskrav gäller i särskilt hög grad när det rör sig om en bestämmelse som kan få ekonomiska konsekvenser så att de berörda med säkerhet skall kunna inse den exakta omfattningen av de förpliktelser som åläggs dem. Sökandena anser att denna princip inte har iakttagits i förevarande fall, av de skäl som angivits ovan.

69 Vad gäller det påstådda otillräckliga offentliggörandet av rättsakterna i fråga har parlamentet framhållit att ledamöterna vid flera tillfällen erhöll information om ändringen av den 13 september 1995. Parlamentet har gjort gällande att dess behöriga avdelningar ombesörjde ett utskick till ledamöterna av den text som

ändrade bilaga III genom att översända meddelande nr 25/95, daterat den 28 september 1995, liksom protokollet från presidiets möte den 13 september 1995, som i enlighet med bestämmelserna i artikel 28.1 i parlamentets arbetsordning skall utdelas till samtliga ledamöter samt en konsoliderad version av bestämmelserna om kostnadsersättningar och andra ersättningar till Europaparlamentets ledamöter som offentliggjordes i mars 1996 och därefter på nytt i september 1997. Parlamentet har tillagt att en majoritet av de berörda ledamöterna ingav en begäran om anslutning inom den föreskrivna fristen.

70 Parlamentet har påpekat att sökandena i början av mandatperioden erhöll en kopia av bestämmelserna om kostnadsersättningar och andra ersättningar till Europaparlamentets ledamöter i enlighet med artikel 27.1 i dessa bestämmelser. Parlamentet bestrider att alla ändringar av dessa bestämmelser skall meddelas, på samma sätt som föreskrivs i artikel 27.1 i dessa bestämmelser. Parlamentet har erinrat om ledamöternas omsorgsplikt gentemot deras institution och har påpekat att om information som överförs via interna kanaler systematiskt skulle kunna ifrågasättas skulle detta hindra parlamentets normala verksamhet. Slutligen har parlamentet betonat att ledamöterna är skyldiga att följa parlamentets organs arbeten och hålla sig underrättade om de beslut som antas.

71 Parlamentet anser följaktligen att det endast är på grund av ett förbiseende från sökandenas sida som dessa inte ingav en begäran om anslutning till det provisoriska pensionssystemet inom fristen på sex månader.

72 Parlamentet har dessutom gjort gällande att sökandena under alla omständigheter själva har påstått att de fått kännedom om ändringen senast under de första månaderna under år 1998.

73 Slutligen har parlamentet påpekat att inte heller före ändringen av bilaga III var anslutning till det provisoriska pensionssystemet automatisk.

Förstainstansrättens bedömning

74 Vad gäller de tre grunder som anförts till stöd för talan vill sökandena i huvudsak visa att parlamentet har åsidosatt rättssäkerhetsprincipen och principen om god förvaltningssed genom att inte på ett korrekt sätt delge sökandena ändringen av bilaga III. Sökandena har gjort gällande att ändringen av bilaga III inte kan åberopas mot dem, eftersom ändringen inte hade kommit till varje ledamots kännedom i enlighet med villkoren i artikel 27.1 i bestämmelserna om kostnadsersättningar och andra ersättningar till Europaparlamentets ledamöter och följaktligen inte har delgivits dem personligen.

75 För att uppfylla de krav som följer av rättssäkerhetsprincipen och principen om god förvaltningssed anser förstainstansrätten att parlamentet med hänsyn till artikel 27.1 i bestämmelserna om kostnadsersättningar och andra ersättningar till Europaparlamentets ledamöter borde ha informerat de berörda ledamöterna om ändringen av bilaga III genom personlig delgivning med mottagningskvitto.

76 Det är endast genom att agera på detta sätt som parlamentet skulle ha iakttagit den gemenskapsdomstolarnas rättspraxis som kräver att varje rättsakt som antas av institutionerna och som har rättsverkningar skall vara klar och precis samt bringas till den berördes kännedom på ett sådant sätt att denne med säkerhet kan förvissa sig om den tidpunkt vid vilken rättsakten träder i kraft och börjar ha rättsverkningar (förstainstansrättens dom av den 7 februari 1991 i de förenade målen T-18/89 och T-24/89, Tagaras mot domstolen, REG 1991, s. II-53, punkt 40, och domstolens dom av den 23 september 1986 i mål 5/85, AKZO Chemie mot kommissionen, REG 1986, s. 2585, punkt 39).

77 Eftersom en sådan delgivning inte har gjorts kan en frist som antagits för ingivande av en begäran grundad på en rättsakt avseende pensionsrättigheter av den typ som avses i förevarande mål enligt gemenskapsdomstolarnas rättspraxis endast börja löpa när den berörde fått kännedom om rättsaktens existens och

inom rimlig tidsfrist fått en exakt kännedom om denna rättsakt (förstainstansrättens dom av den 15 mars 1994 i mål T-100/92, La Pietra mot kommissionen, REGP s. I-A-83 och II-275, punkt 30 och där angiven rättspraxis).

78 Sökandena har visserligen inte bestritt att de fick kännedom om existensen av ändringen av bilaga III under de första månaderna under år 1998. Parlamentet har emellertid inte bevisat att de fick exakt kännedom om ändringsakten tidigare än sex månader före ingivande av begäran, den 19 november 1998. Dessutom visar omständigheterna i fallet att exakt kännedom erhölls inom rimlig tidsfrist.

79 Sökandena har följaktligen ingivit en begäran om anslutning till det provisoriska pensionssystemet inom den frist som anges av ändringen av bilaga III.

80 Av vad ovan anförts följer att de beslut som ifrågasatts av Carlo Ripa de Meana och Leoluca Orlando skall ogiltigförklaras.

Rättegångskostnader

81 Enligt artikel 87.2 i rättegångsreglerna skall tappande part förpliktas att ersätta rättegångskostnaderna, om detta har yrkats. Parlamentet har tappat målen T-83/99 och T-84/99 och skall därför förpliktas att ersätta Carlo Ripa di Meanas och Leoluca Orlandos rättegångskostnader i enlighet med deras yrkanden. Gastone Parigi har tappat sitt mål och skall därför förpliktas att ersätta rättegångskostnaderna i det målet i enlighet med parlamentets yrkande.

På dessa grunder beslutar

FÖRSTAINSTANSRÄTTEN (fjärde avdelningen)

följande dom:

1) **Europaparlamentets beslut av den 4 februari 1999, nr 300762 och nr 300763 om att avslå den begäran som gjorts av Carlo Ripa di Meana respektive Leoluca Orlando om tillämpning med retroaktiv verkan av det provisoriska pensionssystem som avses i bilaga III till bestämmelserna om kostnadsersättningar och andra ersättningar till Europaparlamentets ledamöter skall ogiltigförklaras.**

2) **Talan i mål T-85/99 skall avvisas.**

3) **Parlamentet skall bära sin rättegångskostnad och ersätta Carlo Ripa di Meanas och Leoluca Orlandos rättegångskostnader i målen T-83/99 och T-84/99.**

4) **Gastone Parigi skall bära sin rättegångskostnad och skall ersätta parlamentets rättegångskostnad i mål T-85/99.**

Tiili Moura Ramos Mengozzi

Avkunnad vid offentligt sammanträde i Luxemburg den 26 oktober 2000.

H. Jung

Justitiesekreterare

P. Mengozzi

Ordförande